



Bedömning och betyg i skolan

2014-03-05

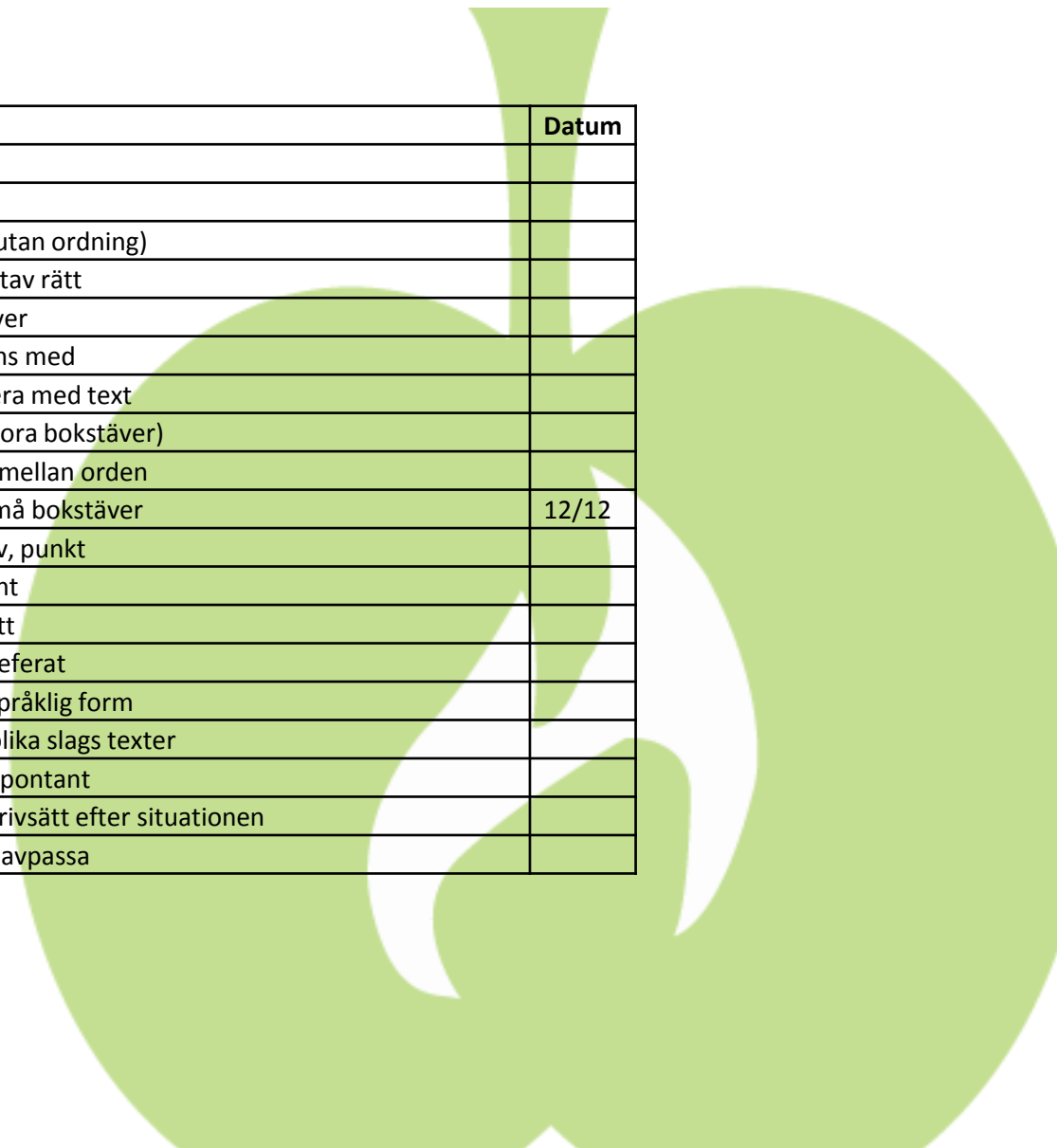
Freinetskolan Kastanjen föräldrar och personal

ann.pihlgren@igniteresearch.org

www.igniteresearch.org

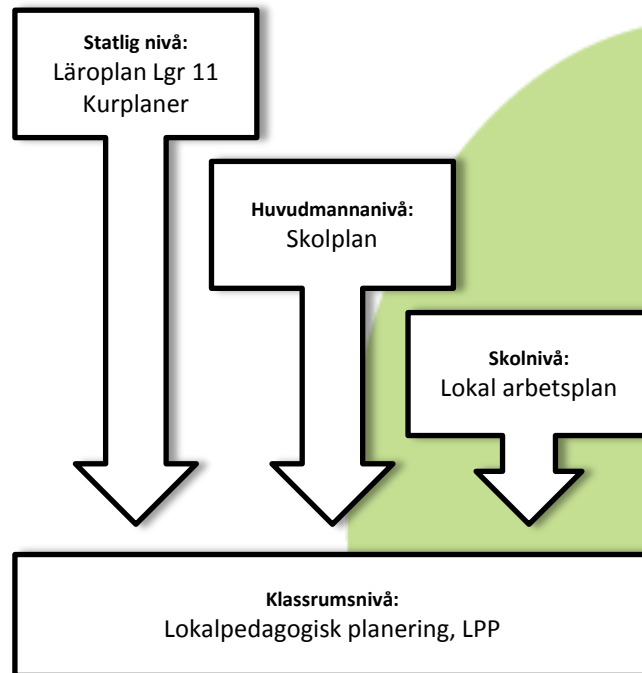
Mitt värsta bråk det är spåtas på varandra och kasta sten slås med spadar
bitas och sparkas jöra krokben slås med knivar slås med knytnäve med
armbågen sparkas på ryggen dra i hret slå på näsan slåjen dören sat det
blöder näs blod stödasei trampa på foten när man har skor och den andra
inte har jort något ting taklas och slås med isåki klubbor så klat tar
andras grejer och kasta grejerna i soptunan och man vågar inte ärsena att
man har jot det och när man spåtar på andras hår spåta på andras dörrar kisa
på andras byxor spåta på byxorna rapa i andras örån spåta i ögat och det
svider hela dan tilmed två dagar och tre dagar och man går till dåktån och
de går inte alafal och skremas på naten och man blir räd sat man blir
skrämd och klipa någånanas kaset när man inte vet de slås med sjeper slås
med yxor klipa på nånanas hår dra ner andras byxor puta ner nån i marken
när den tvetar fönstret bita i örat nypa i örat smicka i rumpan
linjal sat man inte kan sitta på länge
nålar

Mitt värsta bråk det är
spåtas på varandra
och kasta sten
slås med spadar
bitas och sparkas
jöra krokben
slås med knivar
slås med knytnäve
med armbågen
sparkas på ryggen
dra i håret
slå på näsan
slåjen dören sat det blöder näs blod
stödasei
trampa på foten när man har skor och den andra inte har jort något ting
taklas och slås med isåki klubbor så klat
tar andras grejer och kasta grejerna i soptunan och man vågar inte ärsena
att man har jot det
och när man spåtar på andras hår spåta på andras dörrar
kisa på andras byxor
spåta på byxorna
rapa i andras öron
spåta i ögat och det svider hela dan tilomed två dagar och tre dagar och
man går till dåktån och de går inte alafal
och skremas på naten och man blir rädd sat man blir skrämd
och klipa någånanas kaset när man inte vet de
slås med sjeper
slås med yxor
klipa på nånanas hår
dra ner andras byxor
puta ner nån i marken när den tvetar fönstret
bita i örat
nypa i örat
smiska i rumpan med en linjal sat man inte kan sita på lenge knäas
anfalas bakifrån
stikas med nålar sat man blöder
svära ått varandra
seja fät bule fätis
kasta kött på varan
sno klokor
sno godis sno pänär
rota i andras hämliga gräjär
riva sönder viktiga gräjär
jöra inbråt i bilar
säja glasögon orm
måla i andras byxor när byxorna är nya



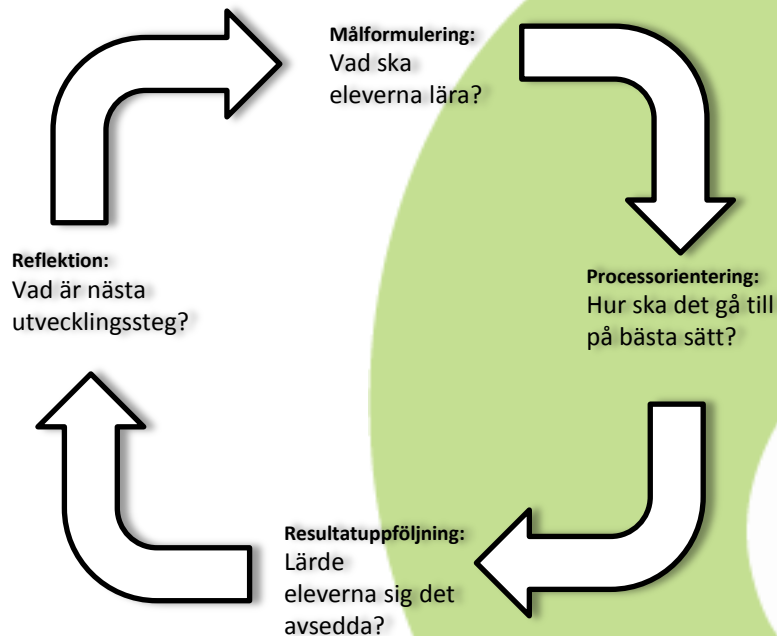
SKRIVA	Datum
Klotter	
Sitt namn	
Bokstäver (utan ordning)	
Någon bokstav rätt	
Fler bokstäver	
Alla ljud finns med	
Kommunicera med text	
Mer text (stora bokstäver)	
Mellanrum mellan orden	
Text med små bokstäver	12/12
Stor bokstav, punkt	
Vill skriva fint	
Vill stava rätt	
Kan skriva referat	
Tänker på språklig form	
Kan skriva olika slags texter	
Antecknar spontant	
Avpassar skrivsätt efter situationen	
Omedvetet avpassa	

Styrning av skolan



/Dr Ann S Pihlgren, UTEP

Utvärderingssystem



- Kvalitetssäkring
- Nationella prov
- Utvecklings-samtal varje termin
- Betyg

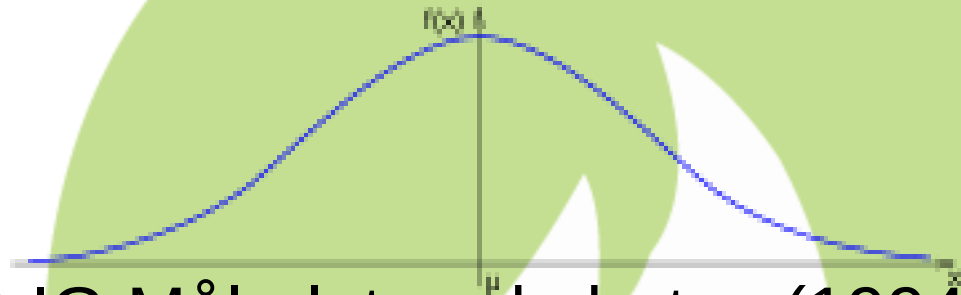
/Dr Ann S Pihlgren, UTEP

Olika sätt att använda bedömning

- 🍏 Formativ – inriktas på att eleven ska förbättra sin förståelse och sina prestationer
- 🍏 Summativ – inriktas på en slutlig värdering, där en helhetsbedömning av elevens kunskaper görs

Betygssystem i historiens ljus

- 🍷 A, a, AB, Ba, B, B?, BC, C (underkänt)
Kunskapsrelaterade betyg (1897-1962)
- 🍷 5, 4, 3, 2, 1 – Relativa betyg (1962-1994)



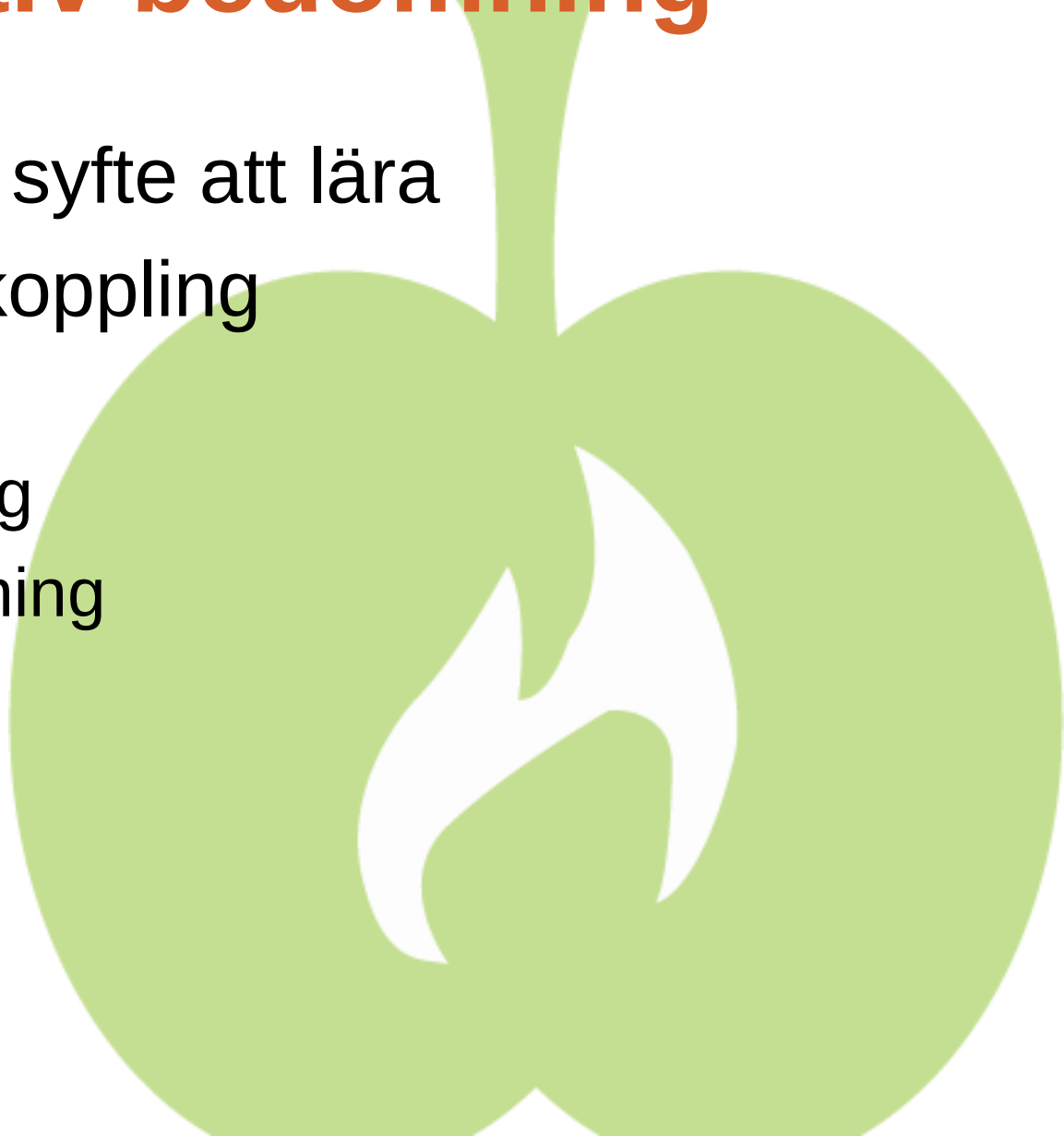
- 🍷 MVG, VG, G, (-) IG Mårelaterade betyg (1994-2011)
- 🍷 A, B, C, D, E, F (underkänt) Mårelaterade betyg (2011-)

Freinets diplom kontra betyg

- 🍏 Diplomen:
 - 🍏 Målrelaterade
 - 🍏 Angivna kunskapsnivåer
 - 🍏 Eleven bestämmer vilken nivå han/hon vill arbeta mot
 - 🍏 Jfr. målrelaterat betygssystem
- 🍏 Betyg som sortering är alltid av ondo (konstant nr 19)

Formativ bedömning

- 🌱 Bedömningen i syfte att lära
- 🌱 Feedback/återkoppling
 - 🌱 Lärare – elev
 - 🌱 Självbedömning
 - 🌱 Kamratbedömning



Formativ bedömning ställer följande frågor

- 🔥 Målet – vad ska uppnås?
- 🔥 Vad kan eleven nu? Hur vet vi det?
- 🔥 Vad är nästa steg i lärandet? Hur kan eleven krympa avståndet mellan sitt nuvarande läge och målet?

Arbeta med formativ bedömning i klassen

- 🔥 Analysera matris, kursplanemål och betygskriterier i smågrupper och i helklass
- 🔥 Analysera (avidentifierade) elevarbeten i smågrupper och i helklass
- 🔥 Självvärdering och kamratrespons utifrån kriterierna

Respons på vägen

Guldhalsbandet

Tomt. Inget damm i hörnen av rummen. Alla spår av personlighet utrensade och bortputsade. Bara en sak kvar. Den minsta, men ändå den mest smärtsamma. Med tvekande hand lyfter hon guldkedjan från bänken. Minnena överfaller henne som hungriga vargar, slåss för att få en plats i hennes medvetande. Doften av trapphuset, hon känner den flyktigt i näsborrarna då hon stänger dörren och förflyttas tillbaka.

nytt
stycke
hoppe
över en
rad

En liten och två stora trappor upp. Det var där den nätta illa kedjan hade bott, tillsammans med sin innehavare. I en liten lägenhet inredd med möbler i dova, mörka färger. En mysig, hemtrevlig lukt omfamnade en när man klev in genom dörren och välkomnades med en stor kram, hade man tur kunde det till och med dofta nybakat.

Det är en sommareftermiddag, en gyllene sol lyser ner genom ekens lövverk. Det är då hon får veta. Chocken förlamar allt, både kropp och själ. Men inte hoppet, aldrig hoppet. Hur skulle hon kunna förlora det? När guldlänkens innehavare och den lilla lägenheten två och en halv trappa upp är henne så kär? Cancer är inte allt, tänker hon, cancer är inte hela världen. Hon förbjuder sig själv att tänka ordet.

August
Strindberg
STRÅLANDE
+ liknelse
(MVG)
ordval
underbart
+ uttryck
verbform

Utvecklingsschema

MOTORISK UTVECKLING finmotorik	Datum
Släpper fritt	
Dricker själv ur mugg	
Äter bra med sked	
Kast utan riktning	
Äter med gaffel	
Fångar stor boll med bägge armarna	
Kastar med riktning	
Ritar med vuxet grepp	
Kan klippa efter linje	
Penngrepp	
Äter med kniv och gaffel	
Fångar stor boll med händerna	
Fångar en liten boll med händerna som en skål	
Äter med vuxet grepp	1/9
Koordinerar handrörelserna: knäppa, knyta, skruva, skala	
Fångar liten boll med en hand	

Bedömningsmatris



Bedömningsmatris
SVENSKA
”Unika men lika mycket värda”

	Jag använder inte korrekt tempusbruk (tidsformer) utan blandar tidsformer.	Mitt tempusbruk är i huvudsak korrekt.	Mitt tempusbruk är anpassat efter olika tidsperspektiv	Mitt tempusbruk är anpassat efter olika tidsperspektiv och används på ett medvetet sätt. X
	Jag använder inte korrekt meningsbyggnad.	Jag använder meningsbyggnad som oftast är korrekt.	Jag använder meningsbyggnad som är varierad och oftast korrekt.	Jag använder meningsbyggnad som är varierad och träffsäker. Jag anpassar den efter syftet. X
Skrivregler	Jag har svårt att använda stor bokstav, punkt och komma. Jag använder inte styckeindelning. Jag använder talspråksformer, skriver isär sammansatta ord.	Jag använder stor bokstav och punkt, samt komma på ett rätt korrekt sätt. Jag använder replikteknik, skriftspråksformer, sammansatta ord. Jag använder styckeindelning och rubriker.	Jag använder stor bokstav och punkt, samt komma på ett korrekt sätt. Jag använder replikteknik, skriftspråksformer, sammansatta ord, styckeindelning och rubriker korrekt.	Jag kan använda stor bokstav, punkt, komma samt styckeindelning och rubriker på ett korrekt sätt. Jag använder dessa för en viss stilistisk effekt, t ex satsradning, ofullständiga satser och andra skrivtekniska knep för att få min text mer uttrycksfull X
	Jag har en del stavfel som stör förståelsen av min text.	Jag har vissa stavfel som inte stör förståelsen av min text.	Jag har få stavfel	Jag stavar i stort sett korrekt X

Kommentar

Mycket välskriven berättelse! Din text är läsbar; trovärdig och på samma gång gäuffull! Språket, både ordval och meningsbyggnad är varierade och anpassade efter syfte. Kommentatorerna från olika karaktärer i kursiv stil, är i presens, och ger på så sätt närhet till läsaren. Elegant. Du växlar mellan korta och långa, sammansatta, meningar. Stilen är på samma gång realistisk och poetisk, med personifieringar och upprepningar. Dessa stilistiska grepp kan du utveckla ännu mer, i texter där det passar. Tänk på att en hel rad varje mening på ny rad, om det inte är för ett stilistiskt syfte

Formativ bedömning måste pågå ständigt

- 🍏 Bedömningskompetens och tolkningsförmåga måste övas
 - 🍏 Kontinuerligt
 - 🍏 På olika sätt
 - 🍏 Genom olika källor
- 🍏 Metakognition är ett aktivt och viktigt inslag i förmågan till självbedömning

All feedback är inte lärande...

- 🔥 Feedback på personlighet eller uppmuntrande tillrop – bra jobbat! Vad duktig du är! – kan t.o.m. vara negativt
- 🔥 Feedback i skala (ex. betyg eller antal rätt på prov) har ingen effekt
- 🔥 Feedback i helklass har ingen effekt
- 🔥 Feedback på resultat ger någon effekt
- 🔥 Feedback på process och metakognition ger mycket goda resultat!

Summativa bedömningar

- 🔥 Ingår i lärarens profession
 - 🔥 Kontrollera elevens kunskapsnivå
 - 🔥 Summera elevens kunskapsutveckling
- 🔥 Läraren gör slutlig bedömning
 - 🔥 Avslöja det "dolda spelet" genom att diskutera bedömningar i klassen
 - 🔥 Låta eleverna arbeta med uppgifts- och provkonstruktion

Skolagen

- 🍷 Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar.
- 🍷 Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas.
- 🍷 Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.
- 🍷 Den som har beslutat betyget ska på begäran upplysa eleven och elevens vårdnadshavare om skälen för betyget

Skolagen forts

- ❁ Betyg ska sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 (utom språkval – 7)
- ❁ Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet.
- ❁ I fall där ett icke godkänt betyg sätts i ett avslutat ämne ska en skriftlig bedömning av elevens kunskapsutveckling i ämnet ges. Av bedömningen får också de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

Skollagen forts.

- ❁ När betyg sätts innan ett ämne har avslutats, ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen.
- ❁ Vid bedömningen ska elevens kunskaper
 1. i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6, och
 2. efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9.

Diskuterade problem med betyg

- ❏ Värdefulla kriterier betygssätts ej
- ❏ Används som motivation och för disciplin
- ❏ Försämrar kontakten elev-lärare
- ❏ Lärare önskar vara rättvisa men är inkonsistenta
- ❏ Pressande för läraren att motivera utåt och inåt
- ❏ Tar tid och kraft
- ❏ Styr innehållet mot det mätbara
- ❏ Ej användbara för arbetsgivaren

Anna Sjögrens rapport

- 🍏 Elever med utbildningssvag bakgrund klarade sig sämre när de inte fick betyg
- 🍏 Försämringen blev störst för döttrar till lågutbildade föräldrar när betygen avskaffades
- 🍏 Söner till högutbildade föräldrar gynnades mest av att betygen avskaffades
- 🍏 VARFÖR?

Läroplanens betygskriterier

- E Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **enkla** resonemang om informationens användbarhet.
- C Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **utvecklade** resonemang om informationens användbarhet.
- A Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **välutvecklade** resonemang om informationens användbarhet.

Exempel nedbrutna betygskriterier

Uppgift "Ett halvt ark papper"

av August Strindberg

E nivå:

- kunna läsa, reflektera över och sätta in i ett sammanhang några skönlitterära verk och författarskap som har betydelse för människors sätt att leva och tänka (August Strindberg)
- kunna skriva en novell (olika sorters texter) om en flytt/ett uppbrott så att innehållet blir tydligt och kunna skriva med korrekt skriftspråk

C nivå:

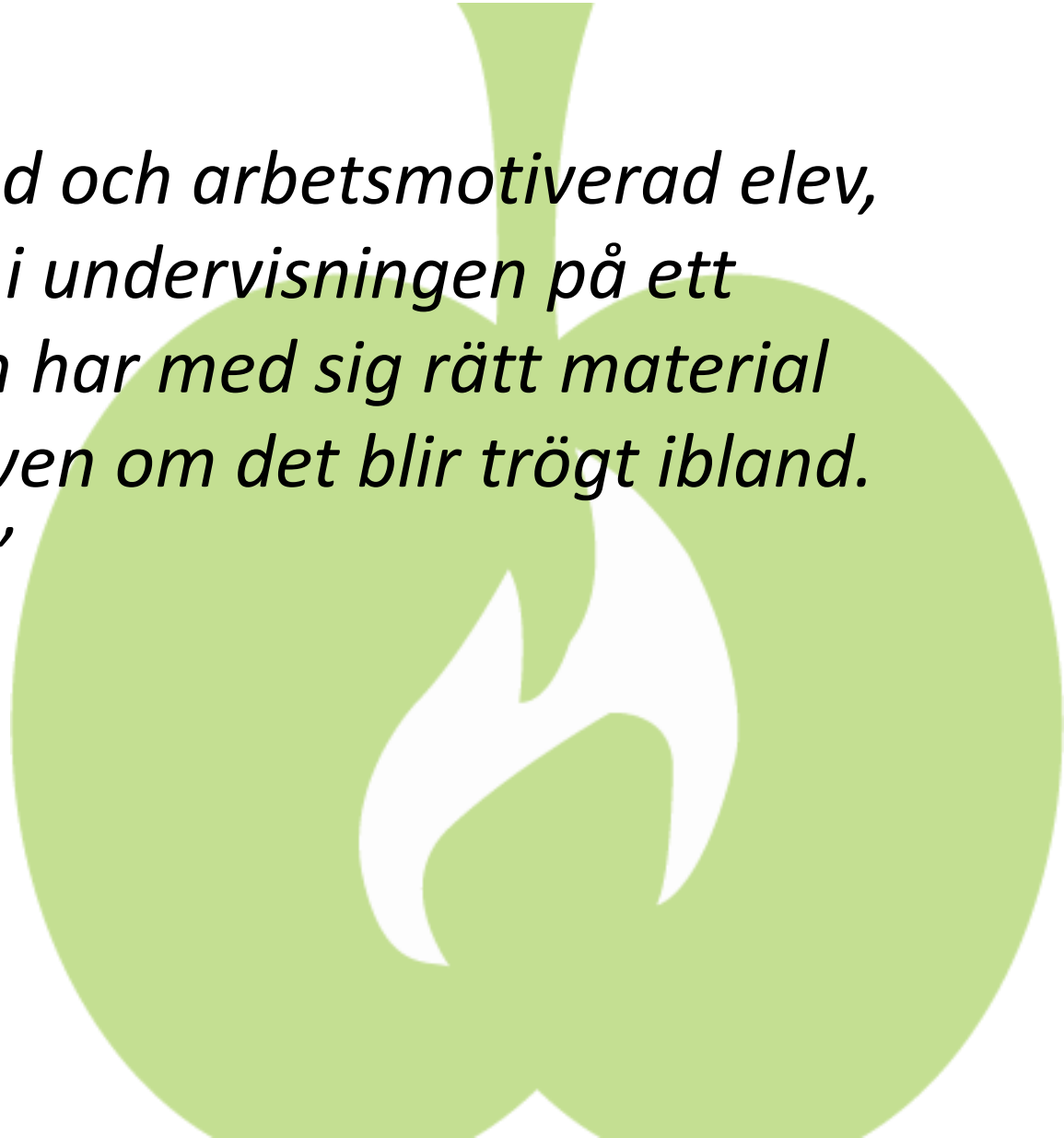
- kunna skriva en novell (olika sorters texter) om en flytt/ ett uppbrott där läsaren kan se att du inspirerats av Strindbergs "Ett halvt ark papper"
- arbeta med språket så att det blir uttrycksfullt och korrekt
- texten ska ge uttryck för tankar och känslor

A nivå:

- kunna skriva en novell(olika sorters texter) om en flytt/ ett uppbrott där du visar att du tagit inspiration av August Strindberg och att du också använder dig av dina egna erfarenheter, ditt eget språk och gör novellen till DIN EGEN.
- språket ska vara uttrycksfullt, välformulerat och korrekt
- visa att du är lyhörd för stilistiska variationer och försök fånga stämningen med hjälp av ordval och miljö

Skriftliga omdömen kan vara knepiga...

- *”Stefan är en glad och arbetsmotiverad elev, som alltid deltar i undervisningen på ett positivt sätt. Han har med sig rätt material och jobbar på, även om det blir trögt ibland. Fortsätt så, G +!”*



LÄSA

Omdöme: Kerstin har sedan förra utvecklingssamtalet klarat en stor del av den inledande läsutvecklingen och den fonologiska läsningen (ljudningen). Hon kan nu ljuda samman längre, obekanta ord.

Nästa steg innebär att Kerstin kan läsa en del utan ljudning, dvs att hon ser bokstavsföljder snarare än enstaka bokstäver (ortografisk princip).

Det innebär att hon, om utvecklingen fortsätter som nu, kommer att klara målen i kursplanen.

Mål till nästa utvecklingssamtal: Att läsa enkla texter med flyt.

Uppnås genom: Läraren visar Kerstin fler böcker som hon nu kan välja mellan. Läraren och mamma/pappa hjälper till genom att läsa början på boken. I vårens läsprojekt läser vi en kvart om dagen både hemma och i skolan.

Arbetssätt för betygssättning

- 🔥 Vid ny arbetsuppgift presenteras också betygskriterierna (exempelvis i matris)
- 🔥 I början av arbetet beslutar eleven vilken nivå han/hon vill arbeta mot
- 🔥 Respons under arbetets gång
- 🔥 Tydlig återkoppling på uppnådd betygsnivå